

2012 Yılı Yönetmelik Değişiklikleri ve Mesleki Denetim Uygulamaları

Bilindiği gibi, 03/04/2012 tarih ve 14/04/2012 tarihli Resmi Gazete’de Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği ile Planlı Alanlar Tıp İmar Yönetmeliği’nde değişiklikler yapan iki ayrı yönetmelik yayınlanmıştır.

Bürokrasinin Azaltılması ve İşlemlerin Basitleştirilmesine Yönelik Başbakanlık, Bakanlıklar, Bazı Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ve Üniversitelere ait 84 Adet Yönetmelik başlığı altında yayımlanan yönetmelik değişiklikleri ile;

- Yapı ruhsatı düzenleyen idarelerce, her proje için proje müelliflerinin, fenni mesullerin, şantiye şeflerinin mevzuata aykırı uygulama sebebiyle, süreli veya süresiz olarak meslekî faaliyet haklarının kısıtlanıp kısıtlanmadığını belirlemek üzere, ilgili meslek odaları tarafından düzenlenen sicil durum belgesini istemesi yerine proje müelliflerinin herhangi bir kısıtlılığı olmadığına dair taahhütname aranacağı,
- Elektrik, telefon, doğalgaz projelerinin ruhsat aşamasında aranmayacağı,
- İdarelerin sorumluluk alan mimar ve mühendislerin yaptıkları işlemlere ilişkin bilgileri her ayın ilk haftası içinde ilgili meslek odalarına bildireceği,

hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından taslak metinleri hazırlanarak görüş için Odamıza gönderilen “Yapı Denetimi Hakkında Kanun ile İmar Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” incelendiğinde, mevcut yapı denetim şirketleri yerine SMM üyelerimizin yaptığı hizmetleri yapabilen “**Teknik Müşavirlik Kuruluşu**” adı altında şirketlerin kurulması ve serbest mesleki faaliyet yürütülmesinin koşullarının ortadan kaldırılmak istendiği görülmektedir.

Bunun ötesinde Anayasa’nın 135. maddesi ile 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yasa düzenlemelerindeki amaçlara yönelik olarak ve yine Anayasa’nın 123 ve 124. maddeleri hükümleri çerçevesinde Odamız çeşitli yönetmelik düzenlemeleri yapmakta ve Resmi Gazete’de yayımlatarak yürürlüğe koymaktadır. 6235 sayılı Yasa’ya dayalı olarak hazırlanıp, 18.03.2004 tarih ve 25406 sayılı Resmi

Gazete’de yayımlanan Elektrik Mühendisleri Odası Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği ile 09.12.2010 tarih ve 27780 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektrik Mühendisleri Odası En Az Ücret ve Mesleki Denetim Uygulama Esasları Yönetmeliği serbest çalışan üyelerimize yönelik belgelendirme ile görev ve sorumlulukları hakkında düzenlemeler içermektedir. Bu düzenlemelere göre, serbest çalışan üyelerimizin, ürettikleri mühendislik hizmetlerini Odamızın mesleki denetimine sunmak yükümlülüğü bulunmaktadır.

“Teknik hizmet kalitesinin yükseltilmesi, yapı, sistem tasarımı ve tesis üretiminin sağlam, kullanışlı, güvenilir ve ekonomik bir biçimde toplum yararına yürütülmesine katkıda bulunacak önlemlerin alınması, meslek mensuplarının haklarının korunması, haksız rekabetin önlenmesi, mühendis ile işvereni arasındaki ilişkilerin düzenlenmesi, Oda üyelerinin ve işverenin yasal haklarının korunması, yapı ve tesis üretimini denetim ve ilgili projeleri onay ile görevli kamu kuruluşlarına ve yerel yönetimlere yardımcı ve destek olunması, serbest müşavirlik ve mühendislik hizmeti yapan kişi ve kuruluşların mesleki denetim, kapasite ve yeterlilik açısından değerlendirilmelerine esas olan kayıtların tutulması amacıyla hazırlanmış” olan En Az Ücret ve Mesleki Denetim Uygulama Esasları Yönetmeliği’nin titizlikle uygulanması, anılan kamusal amaçların sağlanması açısından son derece önem taşımaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından, sicil durum belgesi uygulamasına yönelik yapılan yönetmelik değişiklikleri, TMMOB ve bağlı Odaları hukukçuları tarafından değerlendirilmekte olup, tespit edilen hukuka aykırılıklar idari yargı önüne taşınmıştır. Ancak, Odamız ve serbest çalışan üyelerimiz arasındaki temel hukuk ve ilişki, Odamız tarafından yürürlüğe konulan mevzuatla belirlenmekte olup, iç hukukumuz çerçevesinde gerçekleştirilen tüm denetim ve uygulamaların yerine getirilmesine eksiksiz devam edilmesi gerekmektedir.

Buna göre meslek odaları mesleki denetimde proje müellifleri tarafından üretilen projeleri ve hesapları mühendislik ve mimarlık proje düzenleme esaslarına, İmar Planı, ilgili idarelerin İmar Yönetmelikleri,

yürürlükteki diğer yönetmelik, genelge, şartname ve standartlara uygunluğunu kontrol etmektedir. Yönetmelik değişikliğiyle Odaların yapmış olduğu mesleki denetim hizmetlerinin bir bölümü yapı denetimde görevli mimar ve mühendislere verilmeye çalışılmaktadır.

Serbest müşavirlik ve mühendislik hizmetleri

ile ilgili Odamız tarafından yayımlanan her iki yönetmelikte serbest çalışarak müşavir mühendislik hizmeti üretecek gerçek kişi ve tüzel kişi, kuruluş veya işyerlerinin kuruluş, çalışma yöntemi, hizmet üretimi, en az ücret uygulaması gibi esaslarını belirlenmesi yanı sıra, üretilen hizmetlerin tarafsız ve serbest mühendislik ve müşavirlik hizmetlerini tanımlayan, kuralları koyan, standartları belirleyen meslek odası tarafından mesleki denetime tabi tutulmasını da tanımlamaktadır. Bu yönetmelikler çok uzun yıllardan beri TMMOB ve bağlı odaları tarafından uygulanmaktadır.

Üyelerimiz projelerini ve hesaplarını hazırlayarak Odamızın mesleki denetimine sunmaktadır. Mesleki denetim uygulamasında üyemizin SMM Belgesine uygun proje ürettiğini ve bu konudaki faaliyetini sürdürmesine ilişkin koşulları yerine getirdiği kontrol edilmektedir.

Odamız, mesleki hizmetlerin Resmi Gazete’de de yayınlanan yönetmeliklere uygun olarak her yıl yayımladığı en az ücretlere uygunluğunu kontrol ederek, üyeler arasındaki haksız rekabeti önlemekte, üyenin ürettiği hizmete göre belirlenmiş en az ücreti almasını sağlamaktadır.

Mesleki denetim salt sicil durum belgesi üzerinden değerlendirilmemelidir. Proje sicil durum belgesi mesleki denetimin uygulanmasının sonucudur.

5-6 Mayıs 2012 tarihlerinde yapılan EMO 43. Dönem I. Koordinasyon Kurulu Toplantısında söz konusu yönetmeliklerde yapılan değişiklikler ile hazırlanan yasa tasarıları ayrıntılı olarak değerlendirilmiş, ayrıca Proje Sicil Durum Belgesinin düzenlenmesinde uygulanacak yöntem ile mesleki denetim bedelinin maktu olması yönünde gelen talepler üzerinde Şube Yöneticileri görüşlerini dile getirmiştir.

Elektrik Mühendisleri Odası Genel Merkezinin, 14/05/2012 tarih ve Mrk-EMO01- 2561 sayılı yazısında maktu olarak belirlenen Mesleki Denetim Bedeli, Mesleki Denetim Uygulama Genelgesi ile Şubemize gönderilmiş ve uygulama 15 Mayıs 2012 tarihinde başlatılmıştır

Elektrik Mühendisleri Odası Genel Merkezinin, 28/05/2012 tarih ve Mrk-EMO01- 2762 sayılı yazısında da ‘Yönetim Kurulumuzun 26.05.2012 tarih 43/08 sayılı oturumunda SMM Daimi Komisyonu’nun 26.05.2012 tarihli toplantısında görüşülerek tarafımıza iletilen komisyon raporu esas alınarak;

Mesleki denetim Uygulama Genelgesinde; Mesleki Denetim Bedelinin maktu olarak değiştirilmesine ve genelgenin uygulanmak üzere Şubelere gönderilmesine karar verilmiştir.

Ayrıca, Elektrik Mühendisleri Odası Genel Merkezinin 08/05/2012 tarih ve Mrk-EMO1-2484 sayılı yazısında; ‘‘Odamız 43. Olağan Genel Kurulu’nda En Az Ücret ve Mesleki Denetim Uygulama Yönetmeliği uyarınca mesleki denetime sunulan projelerin ekinde projeye ait sözleşmelerin istenmesi hükmü ile ilgili maddelerin değiştirilmesi önergesi oy çokluğu ile kabul edildiği söz edilerek, Yönetmelik ile ilgili değişiklik yayınlanana kadar SMM üyelerimizden Proje Hizmet Sözleşmelerinin istenmemesi bildirilmektedir.’’

Ayrıca:

42.Dönem TMMOB Genel Kurulunda alınan karar doğrultusunda, Odalar arası Ortak Mesleki Denetim Uygulamaları (OMDUdu)’na yönelik usul ve esaslarının hazırlanacağı çalışmanın alt yapısını oluşturmak üzere, Ankara’da,

Mimarlar Odası Ankara Şubesi

İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi

Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi

Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi

Jeoloji Mühendisleri Odası

Peyzaj Mimarları Odası ile

ortak bir çalışmaya başlanılmıştır.